

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 41/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. marca 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej, zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDAKČNÝ KOTČ], [REDAKČNÝ KOTČ], zastúpeného advokátkou Mgr. Ľudmilou Vorčákovou, Národná 814/4, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2011, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ KOTČ] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2011 p o r u š e n é b o l o .
2. Okresnému súdu Čadca p r i k a z u j e , a b y v k o n a n í v e d e n o m p o d sp. zn. 10 C 38/2011 k o n a l b e z z b y t o č n ý c h p r i e t ' a h o v .
3. [REDAKČNÝ KOTČ] p r i z n á v a f i n a n č n é z a d o s ť u č i n e n i e v s u m e 1 0 0 0 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca p o v i n n ý v y p l a t i ť m u d o d v o c h m e s i a c o v o d p r á v o p l a t n o s t i t o h t o r o z h o d n u t i a .

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 355,73 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiattri centov) na účet jeho právnej zástupkyne Mgr. Ľudmily Vorčákovej, Národná 814/4, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 41/2016 z 2. februára 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

«Dňa 28.02.2011 sťažovateľ podal na Okresný súd Čadca návrh na určenie výživného, nakoľko v tom čase bol študentom [REDAKOVANÉ] v Kysuckom Novom Meste.

Následne Okresný súd Čadca vyzval sťažovateľa výzvou zo dňa 06.04.2011 na predloženie dokladov, a to v lehote do 15 dní. Dňa 19.04.2011 sťažovateľ doložil súdu v uvedenej lehote všetky potrebné doklady.

Dňa 21.12.2011 podal sťažovateľ sťažnosť na súdne prietahy, keďže od podania návrhu súd vo veci vôbec nekonal. Okresný súd Čadca odpovedal na túto sťažnosť oznámením až zo dňa 28.05.2012. Z obsahu tohto oznámenia vyplýva, že podľa názoru podpredsedu okresného súdu JUDr. Milana Gylánika „tunajší súd uskutočňoval procesné úkony smerujúce k vydaniu rozhodnutia plynulé“ a sťažnosť posúdil ako nedôvodnú s čím však sťažovateľ nesúhlasil. Z dôvodu uvedeného nesúhlasu sťažovateľ podal dňa 12.03.2012

podnet na verejného ochrancu práv. Z upovedomenia o výsledkoch vybavenia podnetu zo dňa 28.11.2013 okrem iného vyplýva, že „v konaní vedenom pod spis. zn. 10 C/38/2011 som taktiež zistila nečinnosť Okresného súdu Čadca. V období odo dňa 24. mája 2011 (žiadosť zákonného sudcu o pripojenie súvisiacich súdnych spisov) do dňa 18. mája (opakovaný záznam, že spis nie je možné pripojiť) nebolo čo do merita veci vôbec konané a činnosť súdu v uvedenom období jedného roka spočívala len v snahe pripojiť iné súdne spisy. K prerušeniu konania z tohto dôvodu však podľa poskytnutých informácií v písomnom stanovisku nedošlo. Následne bola dňa 18. mája 2012 žiadaná správa od ošetrojúceho lekára odporcu, ktorá bola následne dňa 8. novembra 2012, to je po viac ako 5 mesiacoch, urgovaná. K iným úkonom vo vzťahu k meritu konania v tomto období nedošlo. Následne dňa 10. decembra 2012 boli žiadané informácie od odporcu, ktoré doplnil až dňa 6. mája 2013 (to je po 5 mesiacoch), pričom do dňa 23. decembra 2013, kedy bolo vyhotovené doplňujúce písomné stanovisko vo veci, opäť nebol realizovaný žiaden úkon (to je obdobie viac ako 9 mesiacov, kedy súd neurobil úkon). Ďalej podľa názoru verejného ochrancu práv „v predmetnom konaní je možné o plynulosti konania súdu hovoriť len v období pár mesiacov po začatí konania, následne došlo zo strany Okresného súdu Čadca k dlhodobej, ničím neodôvodnenej nečinnosti. Ak je týmto dôvodom potreba pripojenia spisov neukončených konaní, Okresný súd Čadca mal možnosť konanie prerušiť, čo však neurobil, prípadne si z uvedených spisov vyhotoviť potrebné fotokópie, čo zrejme taktiež neurobil. Okresný súd Čadca aj v tomto konaní spôsobil vznik zbytočných priesťahov, a teda tým porušil základné právo účastníkov konania na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ okrem iného uviedol:

„Na základe výzvy Okresného súdu Čadca zo dňa 05.06.2014 bol sťažovateľ vyzvaný, aby do termínu pojednávania (8.7.2014 - prvé vytýčené pojednávanie vo veci) predložil podrobnú špecifikáciu jeho mesačných príjmov a výdavkov a predložil potvrdenie o štúdiu. Následne však bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie o zrušení uvedeného termínu pojednávania zo dňa 24.06.2014 z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na jeho vykonanie.

Dňa 22.09.2014 Okresný súd Čadca vydal uznesenie, na základe ktorého zrušil uznesenie Okresného súdu Čadca, č. k. 10 C/38/2011-54 zo dňa 30.04.2014, ktorým ustanovil odporcovi za opatrovníka na hájenie jeho záujmov v danom konaní Mesto Čadca, nakoľko odporca udelil plnú moc advokátovi [REDAKOVANÉ]. Dňa 01.10.2014 sťažovateľ podal námietku voči uvedenému advokátovi, keďže tento advokát písal návrhy na výkon exekúcie jeho výživného pre sťažovateľa a mal k dispozícii citlivé informácie o ňom ako aj o jeho rodine.

Okresný súd Čadca nariadil v uvedenej veci druhé pojednávanie, a to na deň 16.10.2014, ktoré bolo taktiež odročené.

Ďalšie v poradí už tretie pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 16.12.2014, ktoré však bolo opäť odročené.

Na základe vyššie uvedeného je možné skonštatovať, že od podania návrhu t. j. od 27.02.2011 do dnešného dňa sa vo veci nekonalo žiadne pojednávanie k meritu veci a zo strany súdu neboli vykonané žiadne procesné úkony, ktoré by smerovali k rozhodnutiu vo veci bez zbytočných prietahov.“

Kedyž napadnuté konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené, sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2011 porušil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ako aj úhradu trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr 316/16 doručeným ústavnému súdu 29. februára 2016, v ktorom okrem stručného opísania priebehu napadnutého konania uviedol, že „vo veci boli spôsobené prietahy v konaní čiastočne spôsobené súdom ale aj samotnými účastníkmi konania (odročovanie pojednávanií, potreba ustáliť okruh účastníkov)“.

Z predloženého súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 10 C 38/2011 ústavný súd zistil takýto priebeh napadnutého konania:

- 28. február 2011 – okresnému súdu bol doručený návrh sťažovateľa na určenie výživného pre plnoleté dieťa,
- 24. máj 2011 – pokyn pre súdnu kanceláriu na pripojenie s vecou súvisiacich súdnych spisov,
- 17. apríl 2013 – výzva okresného súdu adresovaná sťažovateľovi v súvislosti s ustanovením opatrovníka,
- 7. január 2014 – opatrenie predsedníčky okresného súdu, na základe ktorého bola vec na ďalšie konanie a rozhodnutie pridelená novej zákonnej sudkyňi,
- 30. apríl 2014 – okresný súd ustanovil odporcovi v napadnutom konaní opatrovníka,
- 3. jún 2014 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 8. júl 2014,
- 5. jún 2014 – procesné úkony okresného súdu spojené so zabezpečením podkladov na rozhodnutie veci,
- 24. jún 2014 – okresný súd upovedomil účastníkov konania o zrušení nariadeného termínu pojednávania na 8. júl 2014 *„z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na jeho vykonanie“*,
- 22. september 2014 – okresný súd uznesením zrušil svoje uznesenie z 30. apríla 2014 o ustanovení opatrovníka odporcovi,
- 22. september 2014 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 16. október 2014,
- 16. október 2014 – uskutočnené pojednávanie bolo odročené na 16. december 2014 pre účely ďalšieho dokazovania,
- 15. december 2014 – okresný súd zrušil nariadený termín pojednávania na 16. december 2014 z dôvodu, *„že nie je ustálený okruh účastníkov konania“*,
- 29. január 2015 – okresný súd vyzval sťažovateľa, aby upresnil, kto ho bude zastupovať v priebehu konania,
- 10. marec 2015 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 7. máj 2015, ktorý bol následne zrušený,

- 6. júl 2015 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 12. august 2015,
- 12. august 2015 – pojednávanie bolo odročené po vykonanom dokazovaní na 31. august 2015 pre účely zabezpečenia podkladov pre rozhodnutie,
- 31. august 2015 – pojednávanie bolo odročené na neurčito „za účelom rozhodnutia o procesnom postavení [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“,
- 21. január 2016 – okresný súd uznesením nepripustil zastupovanie sťažovateľa v napadnutom konaní jeho [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ],
- 19. február 2016 – okresnému súdu bolo doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu z 21. januára 2016.

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ zaujal stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 21. marca 2016, v ktorom okrem iného uviedol:

„Návrh o určenie výživného zo dňa 28.02.2011 podal sťažovateľ a nie syn sťažovateľa ako nesprávne uviedla predsedníčka súdu JUDr. Adriana Pytliaková, PhD. v liste zo dňa 23.02.2016. Prvé pojednávanie vo veci bolo vytýčené po troch rokoch a ôsmich mesiacoch (na deň 16.10.2014). Takéto prieťahy súdu nie je možné ospravedlniť dôvodom neskorého spracovania referátov a preloženia spisu inému zákonnému sudcovi.

Uvedené civilné konanie trvá neprimerane dlho a pretrvávajúca právna neistota môže spôsobiť aj zmarenie subjektívnych práv sťažovateľa. Súd v zákonných medziach § 100 ods. 1 O.S.P. a § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch musí už na začiatku súdneho konania zvážiť význam predmetu konania pre účastníkov, spoločnosťou uznávanú hodnotu tohto predmetu a v súlade s tým zabezpečiť rozhodnutie vo veci. Okresný súd Čadca a zákonný sudca porušil prvoradú povinnosť zorganizovať si procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty. Takáto povinnosť vyplýva z ustanovení občianskeho súdneho poriadku, a to § 6 O.S.P., ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná, § 100 O.S.P., podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd bez

d'alších návrhov a § 114 ods. 1 O.S.P., podľa ktorého predseda senátu pripraví konanie tak, aby bolo možné rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní.

Podľa nášho názoru, prejednávacia vec - určenie výživného, nie je objektívne zložitá z pohľadu zistenia skutkového stavu a ani z pohľadu právnej úpravy. Význam predmetu konania má však pre sťažovateľa nesmierny morálny význam, keďže sa jedná o jeho výživné, ktoré nevyhnutne potrebuje pre uspokojenie svojich základných životných potrieb. Zo spoločenského hľadiska sa zároveň jedná o jednu z najdôležitejších vyživovacích povinností rodiča k dieťaťu.

Sťažovateľ odmieta tvrdenie Okresného súdu Čadca o tom, že prieťahy v konaní boli čiastočne spôsobené účastníkmi konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené sme toho názoru, že uvedeným súdom bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a navrhujeme, aby Ústavný súd vydal nález v zmysle petitu sťažnosti sťažovateľa zo dňa 25.02.2015.“

Ústavný súd preto so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde v danej veci upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k záveru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, a z § 119 ods. 4 OSP, ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy bude konať nové pojednávanie, a dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03)

zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom napadnutého konania je návrh sťažovateľa na určenie výživného. Po právnej stránke ide o štandardnú rodinnoprávnu vec patriacu do bežnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Pri posudzovaní doterajšieho priebehu konania podľa tohto kritéria ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú na rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk predmetné konanie nehodnotil ako právne ani skutkovo zložité a nezistil tiež, žeby, čo sa týka dokazovania, vykazovalo črty mimoriadnej zložitosti, ktoré by boli dôvodom na jeho predĺženie.

Napokon ústavný súd konštatuje, že ani okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti nepoukázal na mimoriadnu zložitosť napadnutého konania, ktorá by ospravedlňovala jeho doterajšiu dĺžku.

2. V konaní o sťažnosti namietajúcej porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote ústavný súd okrem zložitosti veci skúma aj to, akým spôsobom sa na spomalení priebehu konania podieľa osoba, ktorá podala sťažnosť vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd nezistil, že by správanie sťažovateľa v napadnutom konaní podstatnejšie ovplyvnilo jeho dĺžku, tak aby mu bolo možné pričítať negatívny podiel na stave, v akom sa konanie v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzalo.

3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd v období od začatia napadnutého konania (28. február 2011) okrem niekoľkých procesných úkonov zabezpečujúcich pripojenie

s vecou súvisiacich spisov a predloženie písomných podkladov bol nečinný až do 7. januára 2014, keď opatrením predsedníčky okresného súdu bola vec pridelená na ďalšie konanie a rozhodnutie novej zákonnej sudkyňi.

Od predmetnej zmeny zákonného súdu okresný súd v zásade vo veci konal, no jeho postup podľa názoru ústavného súdu nebol dostatočne efektívny, keďže dosiaľ v merite veci nebolo rozhodnuté.

O nedostatočnej efektívnosti postupu okresného súdu vo veci svedčí aj skutočnosť, že takmer štyri roky od začiatku napadnutého konania okresný súd zrušil termín pojednávania nariadený na 16. december 2014 z dôvodu, „že nie je ustálený okruh účastníkov konania“.

Ani ostatný úkon vo veci, uznesenie o nepripustení zastupovania sťažovateľa v napadnutom konaní jeho matkou, prijaté takmer po šiestich mesiacoch od odročenia pojednávania „za účelom rozhodnutia o procesnom postavení pani [REDACTED]“ nesvedčí o tom, že by okresný súd výrazne pokročil pri rozhodovaní o merite veci.

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre už poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu, resp. orgánu verejnej moci (v danom prípade všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bolo postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, napriek tomu, že sťažovateľ sa toho nedomáhal, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukazuje najmä na to, že v dôsledku prietáhov zavinených postupom okresného súdu *„žije v neustálej neistote už 5 rokov a bez právoplatného ukončenia sporu si nemôže vysporiadať svoju životnú situáciu“*.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym

súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadostučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 1 000 €, ktorú považoval za primeranú doterajšej dĺžke konania s ohľadom na jeho predmet (určenie výživného na plnoleté dieťa), ako aj postup súdu v danej veci.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní o jeho sťažnosti advokátkou Mgr. Ľudmilou Vorčákovou. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839,83 €.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2015 predstavuje spolu s režijným paušalom (2 x 8,39 €) sumu 296,44 €. Keďže advokátka je platcom dane z pridanej hodnoty [ďalej len „DPH“ (na základe predloženej fotokópie osvedčenia o registrácii pre DPH)], uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli priznané v celkovej sume 355,73 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote uvedenej v bode 4 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2016